

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

INVITARE DE PRENUMERAȚIUNE

la
„Telegraful Român”:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr.,
3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl.,
3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl.,
3 luni 3 fl.

Adresele ne rugăm a se scrie curat; a se pune posta ultimă, și în loc de epistole de prenumerațiune recomandăm onor. public asiguratele postale, (Posta-Utalyány — Post-Anweisung) ca împreunate cu spese mai puține și mai sigure pentru înaintarea banilor de prenumerațiune.

Acei p. t. domni, cari și înnoiesc abonamentul, sînt rugați a ne avisa de timpuriu, pentru ca să ne scim orienta cu tipărirea esemplantelor, și a lipi adresele dlor pre asiguratele postale. Și unii și alții sînt poftiți a se adresa la Editura „Telegrafului Român” în Sibiu. Colectanților de 10 prenumerațiuni li se dă un esemplant gratuit.

Desbaterea proiectului de lege despre impunerea limbei maghiare.

(După șiarul stenografic al dietei).

Ședința din 2 Maiu 1879.

(Urmare și sfârșit din vorbirea deputatului G. Pop.)

George Pop: După aceste îmi permit a face cunoscută pe scurt opiniunea națiunii române despre proiectul ce stă în discuțiune, și aci voi reflecta mai întăiu la petițiunile ajunse la prea înaltul tron al Maiestății Sale prin deputațiunile arhierilor românesci și ale consistoarelor. Aci trebuie să coreg mai întăiu rătăcirea mai multor d-ni deputați, cari protestă că noi nu am avé drept de-a vorbi în numele națiunii române. La aceste eu declar, că îmi susțin pe deplin acest

drept al nostru, pentru că noi sîntem carne din carnea și sânge din sângele națiunii române; simțim durerile națiunii române, scim lipsese și cunoașcem opiniunea ei publică, și ca membrii ai parlamentului, ne simțim deobligați a le face cunoscute.

Este remarcabil, on. casă că pe când umblaseră episcopii și deputațiunile la Viena, opiniunea publică maghiară în presă atribuia acea procedere a lor mai fără excepțiune, reacțiunei; însă n'a fost nimic mai mult, decât rezultatul instinctului de conservare, dictat de legile ddeesci și omenesci, și împlinirea datorinței de ași apăra existența. Ceea ce ne doare este, că acel pas rămase fără rezultat.

Oare nu am fi noi Români în drept să numim acest proiect de lege, dacă nu făt al reacțiunei, în tot casul însă o mactimă a politicei austriace tradiționale de: *Divide et impera*? Vă invit domnilor, ca să meditați despre aceasta!

Să vedem însă, ce cuprinde acea petițiune așa de persecutată. Și ca să fiu cât se poate de scurt, eu nu'i voi comenta cuprinsul, carele și așa este mai luminat decât soarele, pentru că toate cuvintele și espresionile ei sînt basate pe dreptatea eternă și pe moralitate. După introduțiunea usitată, în alineatul al treilea se dic aceste:

„Causa care ne silesce la acest pas precegetat cu toată serioșitatea, este acea dispozițiune ce se intenționează a se aduce prin legislațiune pe terenul instrucțiunei peste tot, prin urmare și pentru scoalele noastre populare confesionale, care dispozițiune, ori cât i s'ar aproba scopul, totuși în esecutarea practică se arată păgubitoare pentru cultură ear din punct de vedere pedagogic chiar cu neputință, de altmintrelea în rezultatele ei este astfel, încât între împregiurările naționalităților patriei la efectuare de o parte va puté avé de urmare o procedură escisiv ze-

loasă, ear de altă parte din punct de vedere al intereselor naturale și instinctive ale naționalităților va puté produce numai jaluzie, neîncredere și o deosebită înstrăinare nu numai la credincioșii bisericeii noastre, ci și între celelalte naționalități nemaghiare; o împregiurare, care totdeauna, dar cu deosebire în situațiunea politică de astăzi, încă nu destul de limpedită, ușor ar puté slăbi concordiă frățească atât de mult dorită între popoarele patriei și alipirea patriotică de interesele statului, ear respectivei dispozițiuni dietale înseși i-ar împedeca sau chiar i-ar paraliza scopul arătat.”

Mai departe dice ea:

„N'avem nimic de-a observa, ca să se dee cetățenilor statului după puțină ocașiune, de a învăța limba maghiară, ca limba statului, cu toate că legea esistentă de naționalități, respective dreptul asigurat naționalităților la întrebunțarea limbei lor, și preste tot referințele etnografice ale patriei nici pe departe nu justifică necesitatea generală de-a învăța limba maghiară: dar pentru învățarea limbei maghiare proiectul de lege face astfel de dispozițiuni, față cu cari, — deși am fost cu mare stimă către vederile de altmintrelea înțelepte ale guvernului Maiestății Tale, sîntem siliți a ne exprimo convingerea că acele dispozițiuni nu sînt nici de cum în stare a corespunde scopului propus.

„În privința aceasta îndrăsnim înainte de toate a face preaumilita observare, că legea de instrucțiune prescrie pentru scoalele populare atâtea obiecte de învățămēt, neapărat de lipsă pentru clasa de jos a poporului, a căror învățare în limba maternă a școlarilor ocupă cu dese-vârșire întreg timpul otărit în lege, așa încât afară de obiectele deja prescise a mai învăța, fie în mod teoretic fie și numai în mod practic, încă o altă limbă cu totul necunos-

cută elevului în acea măsură, precum o cere scopul proiectului de lege, abstrăgēnd dela frăgețimea minții copiilor, lipsesce cu totul timpul fisisic recerut.”

„Dacă însă cu toate aceste se intenționează, ca în scoalele elementare din comunele bisericesci, cari nu pricep limba maghiară, să se învețe această limbă și elevii se și-o însușească cu rezultat în vorbire și scris, nu rămâne alt modru practic decât, neglijēnduse obiectele de învățămēt, deja prescise de lege și neapărat necesarie atât în viața publică, cât și pentru ulterioara perfecționare, — să se întrebunțeze toată durată anilor de școală pentru instruirea practică a limbei maghiare, carea în viața publică nu este neapărat de lipsă pentru toți, și încă cu suprimarea trebuințarei limbei materne proprie și a dezvoltării puterilor intelectuale ale școlarilor.”

„Nu putem presupune despre guvernul Maiestății Tale, că ar voi să esopereze învățarea limbei maghiare în modul acum arătat, căci prin aceasta s'ar ferfi scopul instrucțiunei populare interesului forțat al învățarei limbei, și în sfârșit toată învățarea acestei limbi în scoalele populare din comune nemaghiare n'ar avé alt rezultat decât, ca școlarii de limba nemaghiară după o trudă îndelungată ar puté ici colea să rupă câte un cuvēt maghiar, amestecāndul cu elemente din limba sa proprie maternă, pe când nu și-ar puté însuși nici chiar elementele culturai, corespunđătoare necesității reale, ear eșind din școală curēnd ar uita cunoscințele defectuoase, câștigate cu mare încordare, ale limbei maghiare, ceea ce se poate documenta cu numeroase exemple din viața practică.

Di ministru de instrucțiune publică ar puté să ia aceste informațiuni ca precepte și ar puté să învețe din ele, că ori-cărui popor se poate și trebuie să i se dea învățatură numai

FOIȚA.

Gura satului.

Novelă. *)

I.

(2 urmare.)

Acesta e un lucru sciut de toți, ba chiar un lucru, care de sine se înțelegea. Cine nu ar fi dorit, să asculte cântecele lui Miron și care fată nu ar fi dorit să îi fie în apropiere și să îi audă graiul limpede? Marta însă era fca Mihului Saftel și era un lucru firesc, ca atunci când ea îl roagă să nu dică ba, mai ales sciind să îl roage atât de frumos, cum avea obiceiul. Fetele dar, când voiau să asculte, rugau pe Marta; Marta însă mai totdeauna le respundea, că Miron nu voiesce, fiindcă nu e tocmai în voia lui cea bună. Numai din când în când foarte arareori, Marta ruga pe Miron să cânte.

În horă Miron totdeauna e cum-

păt, încât par'că numai șuguesce cu jocul. Dar ochii tuturor se opresc asupra lui. Înalt și mlădios, cu umerii lați și cu peptul eșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fie care pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta când la stînga. Când stă însă și și ridică fruntea eșită din față, fetele tresar sub privirea lui. Un cap balan cu pērul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătură ca de-o resuflare de rumeneală, cu doi ochi mari și albaștri ca fața ceriului privită de pe culmea muntelui. Totdeauna e în această față ceva, ce nu se mai găsesce în alte fețe, un fel de tristeță, un fel de gânduri, eară în surisul de pe buzele lui ascuțite totdeauna e ceva, ce îți deschide sufletul. E minunat flēcău Miron și nu e minune, că toți îl caută și îl doresc. Înspre amurgul sērii, când jocul se sparge, Marta pleacă spre casă. Unii merg într'o parte, alții într'alta. Toderică merge cu Marta până la respântie, îi doresce de bine, apoi cotesce la stînga și o lasă să meargă cu ceilalți mai departe.

Până acasă ea merge însoțită de fete și flēcăi. Între flēcăi este și Miron care precum de la sine se înțelege, totdeauna merge alătura cu dēnsa.

Peste puțin ei lasă apoi ulița, trec un părlaz de la dreapta și merg pe o cale mai scurtă, pe poteca dintre vii, pe la fântāna corbului unde isvoresce apa cea bună.

Până aici merge Miron. Mai departe nu. Aici apoi câte odată fetele și flēcăii se opresc și Marta roagă pe Miron să cânte.

Și adeseori casele din satul apropiat abia se mai vēd, când fetele și flēcăii pleacă și lasă pe Miron singur la fântāna corbului.

Odată, de mult acum, cântase atât de frumos, încât vremea se întărđia și singură Marta mai cuteză să remăse singură seđēnd pe earbă.

S'a dus toți, grāi Miron îngrigiat când se vēdū singur cu Marta.

— Nu'mi pasă! — îi respunse Marta încālđită. Cântă mai departe.

„Dar e tārđiu!”

— Cântă, îi dīse ea āncă odată. Miron se simți cuprins de un fel de beție, se aseđă pe doaga fântānei

și începū să și verse sufletul în o doină, ce se perdea în liniștea sērii.

Marta ascultă cātva timp dusă, apoi se ridică, se apropiā încet de fântāna, se aseđă lângă Miron și și răzemă capul de umerul lui. Miron simțind resuflarea ei caldă și undoierea sinului mișcat de bātāia inimei tresări cuprins de-o îngrozitoare uimire.

— Cântă mai departe, căci grozav de frumoasă e doina, îi dīse ea cu stāruință, apāsānd māna pe umerul lui.

„Nu mai pot îi dīse el, resuflēnd din greu, apoi se ridică.

— Bine! — dīce ea. — O să cânti altă dată.

Miron privi cātva timp în fața ei, îi apucā după aceea māna și grāi:

„Marto! Dacă tu ai sci, cāt de bine mă simt, când te vēd, când îți aud glasul, când mă privesci, dacă ai sci, cāt de bine mă simt, când gāndesc la tine, nu sci cum, dar par'că ar trebū să plāngi.

— Sci Miroane! îi respunde ea fiindcă și eu mă simt bine, când sūnt aproape de tine.

*) Din „Convorbiri literare”.

în limba lui maternă. Apoi macsimile patriotice și nici decum reacționare, cuprinse în acea petițiune le-ar putea profesa și cei mai mari patrioți maghiari. (Deputații nemaghiari a-proabă).

Petițiunea nu se apără de învățarea limbei maghiare căci ea ține:

„Cu totul altmintrelea sunt de-a se considera scoalele confesionale „superioare și mai eles institutele pedagogice, în care așa dară se pot „lua treptat măsuri mai ample pentru „învățarea limbei maghiare; dar și în „privința aceasta stăruința autorităților „scolare ale bisericii noastre autonome numai ar cresce, dacă, pe baza „legilor existente, fără nici o dispozițiune mai nouă din partea legislației „vei, aceste autorități libere de orice „influență din afară vor putea lua spontan din timp în timp dispozițiuni „corespunzătoare postulatelor „culturale.”

Petițiunea însă nu lipsese a descoperi încă și grigia și neîndestularea sa patriotică, reflectând la zelul escesiv de-a maghiarisa cu următoarele cuvinte:

„Ce privește introducerea limbei „maghiare ca obiect obligat de învățământ în scoalele confesionale nemaghiare, suntem siliți, pe lângă amintite pedeci neînvingibile pedagogice „a mai aduce înainte în această preumilită reprezentatiune încă o împregiurare foarte dureroasă, care „stând în legătură cu proiectul de „lege din cestiune, nu se poate după „noi a nu fi luată în considerațiune. „Este sciut că opiniunea publică din „patria noastră, carea se exprimă în „viața publică și în presă, ca și în „dietă, solicează neîntrerupt astfel „de dispozițiuni legislative și administrative, cari sunt calificate a duce „la maghiarizarea cetățenilor de naționalitate nemaghiară.”

„Această nisuință a elementului „maghiar, manifestată atât de viu, „încă de mult a produs îngrijiri între credincioșii bisericii noastre, cari „își tem limba și naționalitatea lor; „și de oare-ce biserica noastră are „caracter național, proiectul de lege, „obiectul espunerii noastre, între credincioșii bisericii noastre, chiar și „numai auzindu-l, a mărit într'atâta „amintita îngrijire, încât ei reprivind „la încercările analoage, întreprinse „cu vre-o câte-vazeci de ani înainte „se tem, că proiectul din cestiune „este pe terenul legislației un nou „început al nisuințelor, cari aveau de „scop a duce în îndeplinire cu tot „prețul maghiarizarea și cari în decursul desvoltărilor ulterioare pot „lua direcțiunea, prin care întrebunțarea liberă de până acum a limbei

După aceste ei își mai steteră cât-va timp tăcuți în față, apoi Marta plecă spre casă, eară Miron rămase privind în urma ei.

E de mult deatunci, și deatunci Marta n'a mai fost singură cu Miron.

Sosind acasă în acea sară, nu i vorbea mumei sale decât despre Miron spunându-i mereu cât de frumos cântă, cât de dulce e la vorbă și cât de plăcută îi este toată înfățișarea.

Safta asculta cu privirea ațintită la buzele ficei sale, care vorbea cu atâta căldură și atât de frumos, încât ar fi dorit ca și noaptea s'o asculte. Eară când îi spunea, că Miron intru toate îi face pe plac, era mândră de întăietatea, ce i se dă ficei sale pretutindenea și de cătră toți.

Și de aici înainte Marta foarte adese-ori vorbea mumei sale despre Miron și foarte adeseori își aducea aminte de densusul.

Gura satului!

La lucru și pe la seșători fetele cântau doinele pe care le învățase de la Miron, își aduceau aminte de fața lui drăgăstoasă, se mândreau cu vor-

„noastre naționale în viața publică, „în comunele și bisericile noastre, încetul cu încetul să fie eschisă cu totul.”

Eu sunt convins, că la enunțațiunile aceste nu mai trebuie nici un comentariu.

Intr'aceea vă rog, ca să binevoiți a considera petițiunea aceea nu numai ca fapta prelaților și reprezentanților consistoriali, pentru că națiunea întreagă, fără diversitate de confesiune a primit-o de a sa, când s'a publicat acea petițiune, o ține astăzi de proprietate a sa și o va ține totdeauna, cu singura excepțiune de câțiva rengați din Marmatia (Maramurș), în urmarea contrapetițiunii inscenate într'un mod miserabil, dară încă și din aceia s'au întors mai mulți Români. Dacă d-voastră nu credeți, binevoiți a cerca, să le dați ocaziune de-a vota pe față, în ordine și regulat.

Tălmăcindu-vă eu aici opiniunea publică a națiunii române asupra proiectului de lege care se discută, mă simt totodată obligat, a vă declara, că persecuțiunile religioase suferite în trecut, maltratările politice și naționale pe care le suferă astăzi, Românii nu le atribue națiunii maghiare, ci numai reuțatei acelor Șovinisti, cari s'au apărut de potestatea statului, oameni de rea voință, cari pun totul în joc de hazard. De altmintre eu accentuez aci, că proiectul acesta de lege nu cuprinde nimic nou, căci el este numai repetițiunea politice dintr'anii 1830 et 1843 de-a maghiarisa prin forță violentă, ceea ce astăzi s'a transfigurat firesce, în costum mai modern.

Șovinistii de astăzi nu spun pe față, precum spusese odinioară Kossuth în „Pesti Hirlop“ al seu: Să grăbim, să grăbim, să maghiarisăm pe Croați, pe Români și pe Sași, căci în cas contrariu vom peri.”

Atunci însă Szechenyi simțise necesitatea de-a modera pe Kossuth dîcându-i: „Să nu i forțăm cu foc și fer, ci să i primim între barierele constituțiunii noastre ca să ne primească și ei pe noi, adevă la limba noastră.”

Eară Vesselényi în Transilvania învăța: „Să se dea drepturi numai acelor Români, cari se vor face Maghiari.

Toate aceste sunt fapte istorice foarte instructive; dară evenimentele urmate după aceea în anii 1848 et 1849 sunt și mai instructive, de-a căror reînnoire Ddeu să ne apere.

Iosif Madaraz (intrerumpend). Nu ne temem.

George Pop: D-ta nu te poți teme, căci la bătrânețele D-tale nu ești bun de-a mai lua parte la bătălii revoluționare, de aceea însă tot trebuie să fim îngrijiați pentru patrie și popoarele ei.

bele dulci primite dela densusul și fericeau pe Marta, care îi era dragă.

Atât însă și numai atât; mai de parte nimeni nu cuteza să ducă vorba: ba fetele mai fericeau pe Marta și pentru că în curând avea să fie mireasa unui june atât de voinic și de bogat ca Toderică.

II

Ce săi faci? — Așa s'a învățat lumea! — După ce vinul a stat de fert și începe a să deosebi de drojdii și a se limpezi, flăcăii vor să se însoare, eară pe fete le apucă dorul de măritiș.

Dar Cosma încă din primăvară pusese temelia pregătirilor de nuntă căci Toader trecuse de douăzeci de ani și nu se mai cuvenea să și peardă anii, bătând căile ședătorilor, eară Simina, soția lui Cosma ardea de dorința de a se vedea soacră mare, maică nurorii din casă și cât mai curând bunică

Pe când dar vinul ferbea prin butoaie, Simina își făcea mereu de lucru prin șopron și mereu își dîcea: „Vinul

În Transilvania dieta din anul 1842 preparase un proiect de lege, ce semăna cu acesta, era însă și mai crunt; dar acela n'au câștigat sancțiunea prea înaltă. Este adevărat, că acel proiect de lege după ideile de atunci a năvălit ca prin ușă spartă în sanctuarul național și religios al Românilor, decretând, ca după zece ani să se introducă exclusiv numai limba maghiară în biserici, ear în scoale nu numai să fie propusă ca studiu, ci toate obiectele de învățământ să se propună tot numai în limba maghiară. Resultatul fii, că de o parte Domnitoriul n'a sancționat acel proiect, ear de alta episcopii au remonstrat și capitulul din Blaj au protestat în următorii termini:

„*Finis scholarum blasienisium, juxta benignam divorum Austriae imperatorum intentionem paternamque propensionem fuit: ut scholae istae essent institutum nationale, culture morali, religiosae et literariae inter Valachos promovendae inserviturum; et intime persuasi sumus, huic fini obtinendo nullum medium superesse aptius lingua valachica, utpote materna. Hoc medio usi fuere etiam majores nostri semper, utimurque hodie; hac lingua imbuti sacerdotes ac edocti scientias ad nobilem illum finem necessarias, ipsi etiam virtutem et religionem coluerunt. Est agitur evidens, linguam hanc e scholis blasienisibus nisi cum periculo morum ac religiositatatis, et quod nobis non minus dolorosum est, cum ruina clare nationalitatis eliminare non posse. Fateamur autem sincere, non tantum post decem annos, sed neque post decem secula, immo nullo unquam tempore nos nationemque nostram lege obligari posse, quae moribus ac religiositati periculum ac obicem nationalitati vero ruinam parat ac interitum.*”

Între aceea națiunea română la toate aceste câte se întemplă acum dîce: „Alios ego vidi ventos, aliasque procellas“ Români adevă ajunși la consciința de sine și cunoscânduși trecul plin de lupte, sunt convinși pe deplin, că dacă geniul lor bun i-au apărut până acum de apunere totală în mijlocul invsaunilor de nenumărate popoare barbare, cari au prefăcut toate în ruine, astăzi în seculul al nouespre-zecelea, în acest secul al libertății și al naționalităților, earăși îi va scăpa de nimicirea plănuită contra lor în acest proiect de lege.

Români în această luptă a lor de sisif vor împrumuta puteri dela istorie, în care învățatul Bonfiniu chie-mat din Italia prin regele cel mai mare al Ungariei Matheiu Corvin, care a fost Român de origine, ca să scrie istoria patriei sale și a familiei de origine română, cu mintea sa cea ageră a scris aceste:

„O și însă, alta și earăși alta, și urma apoi una de sərbătoare, aceea în care argații sloboșiră butoale pe pământuri groase în pivniță, întrebându-se în șagă, cine oare și când și de dragul cui va sparge butoiul cel mare și cu deosebire pe cel mic, în care se păstra cel mai bun vin din anul în care s'a născut Toderică.

În sfârșit, după ce toate erau pușe la cale, Cosma se aședă la masă și privi îndelungat la soția sa.

Ea dete din umeri.

— Ei! ce dîci nevastă? o întrebă el.

„Ce să dîci? îi răspunse ea. Cum vei crede tu mai bine.

Înțelegerea era deplină și nu mai rămănea decât un lucru, pe care trebuia să l pună la cale, dar aceasta era greu și trebuia să fie făcut cu multă băgare de samă.

Nu i vorbă! Mihu și Safta sciau de mult, când anume vor avea să primească oameni buni la casa lor; dar ei o sciau de pe spuse, din câte o glumă scăpată la timp potrivit, o sci-

„*Coloniae, legionesque Romanae inter Barbaros obrutae, Romanam tandem linguam redolere videntur, et ne omnino eam deserat, ita reluctantur, ut non tantum pro vitae, quantum pro linguae incolumitate certasse videantur. Quis enim assiduas Sarmatorum inundationes et Gotharum, item Hunnorum, Vandalorum et Gepidarum eruptiones, Germanorum excursus et Longobardorum, si bene supputarit, non vehementer admiretur.*”

Onorată casă! Națiunea română credincioasă luptelor amare, pline de martiriu, dar glorioase, apărânduși limba, naționalitatea și religiunea dîce: Noi această limbă, simbol și atribut al naționalității noastre, noi religiunea și datinele noastre naționale le-am eredit ca relicuii sacre dela străbunii nostri; aceia ni le-au apărut și conservat preste toată lungimea seculilor petrecuți în calamități; fideli acestor tradițiuni, noi încă le pădăm și apărăm spre a le transpune descendenților nostri ca clenodii sacre; ear acelora cari voiesc să ne impedeze intru aceasta le dîcem cu străbunii nostri:

„*Hic niger est, hunc tu Romane caveto!*”

Ear eu în vederea acestui proiect de lege învoiesc protestul glorioșilor mei străbuni:

„*Fatemur autem sincere, non tantum post quatuor annos, sed neque post decem secula, immo vero nullo unquam tempore, nos nationemque nostram lege obligari posse, quae moribus ac religiositati periculum ac obicem nationalitati vero ruinam parat ac interitum.*”

Proiectul de lege nu l primesc, ci îl resping cu indignațiune.

(Va urma).

Revista politică.

Sibiu, în 6 Iunie.

Contele Andrassy este bolnav. Nu se scie, că boala Escelenței sale este de natură fizică sau politică, dar atâta e sigur, că ea a dat ansă la o mulțime de faime despre retragerea sa dela oficiu. Oficioșii își dau toată silința a desminti acele faime și a le reduce la un simplu concediu al contelei Andrassy.

Cu privire la intrarea trupelor austriace în sangeacul Novi-Bazar se comunică din parte oficioasă următoarele: O hotărîre meritorică despre intrarea trupelor nu s'a luat până acum de guvern. Ci este sigur că aceasta hotărîre se va face pendentă dela rezultatul cercetărilor, cari au a se face despre starea drumurilor, podurilor și a relațiunilor de garnisoană etc. Dacă va resulta, că lărgirea ocupațiunii ar recere cheltueli mai mari, decât se ar putea afla îndrep-

iau din gura satului; acum trebuia să li se spue după cum se cuvine, cu toată cinstea și omenia și fără ca se mai rămăie îndoială dintr'o parte ori dintr'alta.

Întrebarea era dar cine să dea cinstea, cine să ducă vorba și să primească răspunsul. Trebuiau să fie oameni de frunte, oameni din oameni, oameni, cari sciu să dîcă „bună dimineața“, sciu să potrivească întrebarea și, mai ales, care să primească răspunsul, oameni trebuiau să fie, care fac cinste caselor între care se pun.

Cosma dorea, ca trecând oamenii lui de-a lungul uliței, satul să privească în urma lor și să dîcă: „Acestia sunt oamenii lui Cosma Florii Căzucului și ca Mihu, după ce îi vor fi eșit din casă, mulțamit să poată grăi vecinilor: Am avut pe cutare și pe cutare la casa mea.

Și lucrul rău e cu totul lesne de pus la cale, dar orice greșală, fie ea cât de mică, ar putea să strice toată înțelegerea și buna învoeală.

(Va urma).

tăite față cu avantajele ei politice și materiale și față cu starea financiară a țerei, atunci eventualitatea nu este nici decât eschisă, că pentru momentul present s'ar pute cu totul renunța la ocupațiune. În cazul contrariu și dacă ar succeda, ca spelele intrării trupelor să se reducă la un minim prin alte măsuri, guvernul ar păși la executarea drepturilor, garantate prin tratatul dela Berlin și precizat mai de-a aproape în convențiunea de la 21 Aprilie.

Precând oficioșii scriu aceste, diarul maghiar „Független Hirlap” este în pozițiune a aduce sciri foarte detaliate despre ocupațiunea dela Novi-Bazar și scrie: Dovadă, că intrarea trupelor în Novi-Bazar e înaintea ușei, este impregiurarea, că planul mobilisării este elaborat până în cele mai mici detalii. Noi putem comunica — dacă dispozițiunile nu se vor modifica — că regimentele destinate pentru prima mobilizare vor primi mandatul de convocare în 20 l.c. Aceste sunt de-ocamdată nouă regimente. Regimentele de linie, completate prin trupele dirijate către Rogatica, vor fi împărțite în două divisiuni de armată. Următoarele regimente vor fi mobilizate: regimentul de rezervă Nr. 6 „Contele Coroini” din Neoplanta; regimentul de infanterie aradan Nr. 37 „Archiducele Iosif” (Esseg); regimentul de infanterie din Dobrișin Nr. 39 „Marele duce Alecsi” (Timișoara); regimentul de infanterie lugoșan Nr. 42 „Aleman” (Pola); regimentul de infanterie din Murș-Oșorhei Nr. 62 „Principele de coroană Ludovic de Bavaria” (Cluj) și regimentul de infanterie otocian Nr. 79 „Jelacsics.”

Spre întregirea acestui corp de armată se vor mai mobiliza următoarele trupe ungurene: batalioanele de vânători Nr. 23 și 31; părțile corespunzătoare din regimentele de husari Nr. 5, 9 și 12; o parte din regimentul de ulani Nr. 53 și regimentele de artilerie Nr. 3 și 12.

„Bihár” comunică că regimentul Nr. 37 staționat în Oradea-mare ar fi și primit mandatul a pleca la Novi-Bazar, ear ministrul pentru apărarea țerei a încunoscițat pe comitatul Posta, că pentru mobilizare, care se va dispune în curând, el a compus comisiunile pentru asentare acailor.

De vre-o câteva zile incoaci se țin în ministerul de război consultări militare, la care între alții iau parte generalul comandant al Bosniei, ducele de Württemberg, generalul Vlasits și generalul Pielsticker, comandantul divisiunii de infanterie 28. Ședințele, cari se țin pe fie-care și, durează mai multe oare. Pielsticker a plecat ieri la Agram, sosind la Viena comandantul Croației generalul Philippovics.

Cum vor fi primite trupele noastre în țara de ocupațiune se poate vedea din următorul fapt, care se comunică din Cetinje: La vizitarea dealurilor dela Hum avuse loc un atac a nizamilor turcesci în contra comisariului austriac, căpitanul Sauerwald; atacul s'a făcut prin baionet. Comisiunea fu respinsă și ea sistase toată regularea până la sosirea de instrucțiuni nouă. Comisarii turcesci s'au retras cu totul.

Camerile României n'au intrat încă în desbaterea meritorie a cestiunilor, ce au de deslegat. În ceste două săptămâni, de când camerile sunt întrunite, s'a petrecut timpul cu formalități. Cestiunea Ovreilor precupă toate clasele societății din România. Într'un discurs, ținut la ateneu dl I. Heliade Rădulescu a făcut următoarea propunere pentru deslegarea cestiunii Ovreilor:

1. „Vor pute cere împământeni-

rea dela corpurile legiuitoare, străinii de ori-ce religione vor fi, cu condiție să fi ședut 10 ani în România și să fie căsătoriți după formele civile, cu Române.

„De vor divorța vor perde drepturile câștigate.

2. „Toți străinii cari vor posedea certificate și diplome constatatoare, că au urmat în țara noastră, regulat și cu succes, toate clasele primare, liceul și una din facultăți sau scoale de bele-arte, de inginerie sau arhitectură.

„Străinii cari au obținut împământenirea nu pot cumpăra proprietăți ci numai copiii lor când vor deveni maioreni. Străinii cari vor cere împământenirea sunt obligați să probeze că au adus servicii țerei noastre și că pot fi utili ei în viitor.

„Toate legile contrarii acestor dispozițiuni rămân abrogate dela promulgare.”

Guvernul rusesc a dăruit o parte din flota dunăreană guvernului bulgar. Pentru moment vasele vor ține oficerii lor rusesci. Donațiunea este fără indoială foarte prețioasă, numai se nasce întrebare, că au Bulgarii dreptul a susține o flotilă după stipulațiunile tractatului dela Berlin?

Dualismul și Nemții.

Aflăm în diarul „Politik” din Praga următoarea corespondență din Viena:

„În conferența dela Graz, unde și dăduse rendez-vous elita partidei progresiste dominase o dispozițiune animată, ba s'ar pute dice infuriată în contra Maghiarilor. Instituțiunile dualistice și cele două pacte de învoire încheiate una după alta fură critisate în mod foarte nefavorabil. Asupra d-lui Kaiserfeld s'a exprimat un adevărat nimicitor verdict de către compatrioții sei, cari sunt îndreptățiți a vorbi în numele provinciei, ce formase până acuma pedestalul seu propriu. După un astfel de ostracism, acest idol al erei dualistice, care aparține zemislitorilor politice de-a preda Austria Maghiarilor pentru a pute denega Slavilor toate, de abia va mai cuteza a eși înaintea publicității cu vederile sale, care întimpină o opozițiune așa mare, și care sunt de mult întrecute de timp.

Nu este nici de cât de lipsă a simpatiza cu toate țintele partidei progresiste, pentru a'si mărturisii în mod franc, că conducătorii acestei partide dau expresie foarte exactă părerilor celei mai mari majorități a populațiunii austriace nemțesci, perhorecând dualismul cu toată hotărîrea și dându'si silință a împinge desvoltarea mai departe a raporturilor noastre publice într'o direcție opusă dualismului. Acestei impregiurări trebuie atribuită cea mai mare însemnătate. Aici zace punctul unde se atinge curentul dintre Nemții liberali cu aceia dintre naționali și conservativi, și de aici se poate pune la cale o cooperațiune anti-dualistică, care va reda monarchiei austriace chiemarea ca dela început.

În gura unui Walterskirchen este de sigur o aparițiune surprinzătoare, a auzi accentuându-se deosebirea în tractarea Maghiarilor pe o parte și a Nemților și Slavilor pe altă parte. Atunci au fost Maghiarii oțeriți, și Walterskirchen, și pe aceia se grăbiau a'i mulțămii; astăzi însă sunt Nemții și Slavii nemulțămii, și pe aceia îi lasă să aștepte. Merită deosebită considerație și indigetarea unui alt orator dela întrunirea de partidă din Graz, a doctorului Mack, la minoritățile naționale asupra de Maghiari, minorități naționale, cari doresc restituirea autorității austriace. Aceasta dovedesce, că în sinul cercurilor politice conducătoare și agitatoare ale

Nemților austriaci se iau deja în considerațiune mijloacele, prin cari ar pute fi resturnată egemonia maghiară.

Atâta este sigur, că Germanismul austriac în elementele sale cele mai marcate și pronunțate a devenit cu desăvârșire antidualistic. Întrunirea de partidă din Graz este o dovadă eclatantă despre aceasta. Cu drept cuvânt se poate întreba: Unde sunt oare apoi spriginitorii dualismului? Cu excepțiunea Maghiarilor toate celelalte popoare ale Monarchiei au devenit adversari ai acestei instituțiuni. Astăzi se arată numai începutul tendenței antidualistice; mâne însă vom sta deja înaintea unei presiuni mari, care pe și ce merge se va mări. Astfel de curente nu se pot oprî, ele își fac calea în ciuda tuturor pedecelor. Dacă și Nemții nu mai vreau să scie de dualism, pe care Slavii și Români de deja de mult îl refuză, atunci veți bine el nu se mai poate susține!

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Procesul-verbal Nr. 1.

Ședința din 23 Maiu st. v. 1879.

Membrii prezenți:

D-nii Aurelian Petre S., Babeș Vincentiu, Bariț George, Caragiani Ioan, Crețulescu Nicolae, Falcoian Stefan, Ghica Ioan, Hașdău Bogdan P., Ionescu Nicolae, Laurian Augustin Treb., Maniu Vasile, Odobescu Alesandru, Papadopol-Calim. Alesandru, Roman Alesandru, Sion George, Stefanescu Grigore, Sturdza Dimitrie A.

Președinte Ioan Ghica.

Ședința se deschide la 8 1/2 oare seara.

D-l președinte dă lectură adresei d-lui ministru de culte cu Nr. 3,659. din 4 Aprilie a. c., prin care i s'a transmis legea votată de corpurile legiuitoare sancționată de A. S. R. Domnul, prin înaltul decret cu Nr. 759, din 27 Martie, și promulgată prin „Monitoriu oficial” în următoarea cuprindere:

Art. I. Societatea academică română, instituită prin decretul domnesc cu Nr. 1,246, din 26 August 1867, se declară institut național cu denumirea de: Academia română.

Ea își are reședința în capitala României.

Art. 2. Academia română are de scop cultura limbei și a istoriei naționale, a literilor, științelor și a frumoaselor arte.

Art. 3. Academia română este și rămâne persoană morală și independentă în lucrările sale de orice natură. Ea singură se organizează, își face regulamente și își administră averea sa prezentă și viitoare.

„Art. 4. Statul face academiei române o dotațiune anuală fixă de 30,000 lei, care se va inscrie în budgetul statului. Din această sumă o parte va fi pururea afectată de către academie la acordarea a două premii, unul științific și altul literar, purtând denumirea de: Premiul Lazar și Premiul Heliade Rădulescu, fie-care premiu va fi cel puțin de 5000 lei.”

„Art. 5. Societății academice se va da un loc de cătră stat, pentru clădirea unui edificiu al seu, care se va hotărî prin o anume lege.”

„Art. 6. Academia română întreține relațiunile sale cu guvernul prin ministerul cultelor și instrucțiunilor publice.”

Dl. președinte dice, că Societatea luând act de această lege, este datoare a arăta simțămintele sale de grațitudine către guvernul țării și către A. S. R. Domnul. Se admite a se cere o audiență A. S. Regale spre a i

se presenta toți membrii Academiei în acest scop.

(Va urma).

Varietăți.

* (Postal). Postul de magistru postal la stațiunea din Racoș (comitatul Cic) este de ocupat. Cauțiune 100 fl., salariu 150 fl., și 40 fl. pausal de cancelarie.

Suplicele au să se adreseze în timp de 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

* (Convocare). Adunarea cercuală a despărțământului VII-lea al asociațiunii transilvane, se convoacă prin aceasta pre Duminecă în 6 Iulie st. n. a anului curent d. ameași la 2 oare în opidul Roșia-Montană, la carea avem onoare a invita pre toți membrii acestui despărțământ și pre toți cei ce se interesează de cultura națională.

Aburd, în 16 Iunie 1879.

Comitetul cercual.

A. Filip m. p., Ioane Ternocean m. p.,
director. secretariu.

* (Dr. Jarnik), care de cât-va timp se află la Bucuresci pentru studiul limbei române, este numit membru corespondent al Academiei române.

* (O fundațiune solidă). Locuitorii Romei au celebrat la 21 Aprilie 1879 ziua în care 735 de ani înainte de Crist, frații Romulus și Remus au fundat Roma. Cu aceasta ocaziune s'au făcut mai multe festivități, între altele iluminarea tuturor monumentelor antice. Dela fundarea Romei au trecut 2632 de ani, și aceasta fundațiune există încă și astăzi, ear memoria fraților fundatori Romulus și Remus, sperăm că nu va dispăre din inima strănepoților lor.

* (Statistica unui oraș urieș). După recensimentul cel mai din urmă Londra acopere o suprafață de trei mii pătrate, având preste 4 milioane locuitori cu o cincime mai puțin decât regatul Bohemiei; între care 100,000 străini dintre toate părțile lumii. În metropola engleză sunt mai mulți catolici decât în Roma, mai mulți Evrei decât în Palestina, mai mulți Irlandezi decât în Dublin și mai mulți Scotiani decât în Edingburg. La Londra în fie-care 5 minute se nasce și în fie-care 8 minute moare un om.

* (Stêrpirea Guzganilor). Luând 1—200 Grame oleum animale foetide, în care se moaie bucăți de șarpie sau călți, și făcând dopuri mici bine muiate în acel licuid se depune în borțile guzganilor. Guzgani nepuțând suferi acea putoare fug ne mai întorcându-se. Cine critică și nu crede, facă cercare și va afla adevărul rezultatului despre stêrpirea guzganilor, căci aceste animale aduc colosale pagube în agricultura și industria țerei.

* (Sculatul de vreme). Persoanele ce țin a se scula și a se culca târziu vor ceti de sigur cu plăcere observațiunile următoare ale unui doctor german, publicate în diarul „World” din Londra:

Vechiul nostru proverb: „a se culca de vreme, a se scula de vreme” (early to bed early rise) și echivalentul seu frances: „a se scula la șase, a dejuna la dece, a prândi la șase, a se culca la dece, fac să trăiască omul de dece ori dece,” a primit de curând o lovitură mortală dela un doctor german, care, fără a consimți să primească ca un fapt aceasta acsiomă a înțelepciunii popoarelor, a cules observațiuni numeroase relative la obiceiurile persoanelor cari au ajuns la o etate foarte înaintată: și el a găsit că în cea mai mare parte de casuri persoanele cari trăiau mai mult erau acele cari aveau obiceiul de a se culca mai târziu.

Doctorul constată că la fie-care grup de zece persoane cari au ajuns până la 80 de ani și mai departe, opt cel puțin aveau obiceiul de-a nu se culca înainte de unu sau două ceasuri după mezul nopții. Doctorul este de părere că a se scula de vreme, tînde mai mult a diminua decât a mari energia vitală și a scurta viața. El susține că este cu totul o eroare de-a gândi că oarele matinale sînt cele mai întăritoare. Dînsul le consideră din contră ca cele mai apte de-a produce osteneală, și aerul de dimineața este mai periculos, pentru unele constituțiuni, decât aerul de sara.

* (O preambulare în marea de flacări). Sînt câteva săptămîni, de când s'a ținut o probă de foc pe Prater în Viena. Inginerul Schalla inventătorul aparatului de cufundat în foc, a demonstrat modul de întrebuintare al invențiunii sale înaintea unui public numeros. Se ridicaseră șase ruguri, la care s'a fost adăogat păcură, pucioasă, șurcele și o cantitate gigantică de petrol. Înainte de începerea producțiunii, își explică inginerul Schalla aparatul, și se îmbracă cu el înaintea publicului. Acest aparat constă dintr'un costum de guttapercha, construit ca toate costumele de cufundat în apă. Singura deosebire este, că haina e dublă, ear spațiul dintre cele două îmbrăcămînti se umple cu apă care sosese printr'o țeve; prin împrespătarea continuă a apei i se dă cufundătorului mijlocul de-a petrece în căldura cea mai mare. Tot așa sosesc aer printr'o țeve specială. Fața este acoperită cu o plată de metal, în care se lasă două găuri pentru ochi. La semnalul dat se aprinseră rugurile ear inginerul Schalla, îmbrăcat în costumul descris, intră în flăcări. Pe când căldura tot mai intensivă silia publicul să se retragă, inginerul Schalla se mișcă în flăcări cu cel mai mare sînge rece. El se urcă pe rug, resturnă lemnele aprinse, se culcă în mijlocul flăcărilor și petrecu astfel în cea mai mare liniște. În fine se arătă inginerul Schalla pompier practic, stingînd flăcările cu apa ce ieșea din țevea costumului seu. Aplausele publicului însoțiră fazele singuraticale ale producțiunii.

* (Simburi de cireșe). Acum când sezonul cireșelor a sosit, tragem atenția publicului asupra următorului cas observat de d. Dr. Bucquoy și despre care d-lui a dat relații societății de terapeutică din Paris în ședința din 24 a lunii curente: Un individ, dice d-sa, se prezintă acum câți-va ani cu toate simptomele unei peritonite; în urma administrației cător-va purgative se făcu bine. După un an se prezintă cu aceleasi simptome, însă mult mai pronunțate, așa că după toate mijloacele terapeutice administrate, individul sucumbă. Care nu fû mirarea d-sale, când la autopsie se găsi în intestinul gros 236 simburi de cireșe, formînd o masă compactă. Avis celor ce le place cireșele și mai cu samă să închiță și simburii.

* (Păstrarea laptelui). Conservația substanțelor alimentare, datorită în mare parte progresului ce a făcut chimia aplicată la industrie, este o ramură de cunoștințe foarte importantă. Între descoperirile aceste trebuie să notăm și păstrarea laptelui prin acidul boric. După experiențele profesorului Coldwell, dela Universitatea din Cornell, dacă la temperatura de 27 grade centigrade se acresce laptele după timp de două-zeci până la două-zeci și două oare, se păstrează dulce în timp de cinci-zeci de oare dacă se adăogă o parte de acid boric la 500 părți de lapte; adică două grame de acid boric pentru un chilogram de lapte. Același profesor a

mai constatat, că o parte de acid boric adăogat la 1000 părți de lapte în greutate se păstrează dulce în timp de cinci-zeci de oare, temperatura fiind de 22 grade centigrade; adică, în cazul acesta, un gram pentru un chilogram de lapte. Dacă laptele este la temperatura sa ordinară în momentul când este muls, poate asemenea să rămîne dulce timp îndoit de cât acela care nu s'a supus la nici o tractare chimică. Întrebuintarea acidului boric, în dosă de o parte pentru 1000 părți de lapte nu i vatemă calitatea, acidul acesta nefiind cătuși de puțin veninos.

* (Un magistrat pîcălit). Un potlogar apare din nou înaintea tribunalului corecțional.

— Acusatul, dice presidentul, ar trebui să'ți fie rușine de-a te afla aici. Ai face mai bine să muncesci decât să'ți petreci viața în tovărășie cu desmațații.

— Tovărășie cu desmațații? răspunde acusatul cu un ton sumeț. Dar, dacă pot să vorbesc... eu îmi petrec viața cu magistrații.

* (Un sătean Român) din Rucăr, trecînd în Brașov spre a'și vinde nisce lână, după ce și terminase comerțul, se găsi de plecare. El nu uită de-a merge la poliție spre a'și viđa pasaportul. Directorul poliției fiind un sas batjocoritor, s'adresază către dînsul:

— De unde ești?
— Din Țara Românească, răspunde Românul.

— Va să dică D-ta ești de unde se mîncă mîgarii?

— Ai fost p'acolo D-tă!

— Fost, răspunde Sasul.

— Mă mir că nu te-a mîncat, adăuse săteanul plecînd.

* (Un mijloc contra rîmelor). Să pisează sîmbure de căstană pădureată (*asculus hippocastanum*), acesta se bagă apoi în apă, și cu aceasta se stropesc plantele, cari pătinesc prin roaderea rîmelor; Rîmele de loc es la lumină și mor. Și la fructe uscate acest mijloc veninos își are efectul seu.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 18 Iunie n. „Polit. Corr.” constată încă odată, că scirile, după cari consulul rusesc nou denumit din Bosnia s'ar fi înzestrat cu un berat al Porței, și după cari Curia romană ar refusa a tracta cu Austria în privința regulării raporturilor bisericesci din Bosnia, aceste sciri ar fi neadevurate; constată că toate faimele despre mobilizare, despre pregătiri însemnate pentru intrarea în sangiacul Novi-Bazar ar fi o tendență nătîngă; guvernul ar intenționa mai întăiu trimiteră de experți, pentru a constata starea căilor și a comunicațiunilor. Atîrnă dela rezultatul final, dacă, când și unde va avé loc intrarea, pentru care este normativ punctul speselor. Împératul merge de sară la Ischl, unde va petrece patrușprădece zile și a onorat pe contele Andrassy cu o nouă vizită.

London, 18 Iunie n. Escadra canalului a fost revocată din marea mediterană.

Bursa de Viena

din 18 Iunie n. 1879.

Valuta nouă imperială germană	56 95
London	416 —
Galbin	5 47
Napoleon d'aur (poli)	9 24 1/2

Economic.

Făgăraș, 13 Iunie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.80—6.20; grâu sîcărî fl. 4.50—5; sîcărî fl. 3—3.30; cucuruz fl. 3.20—3.40; ovîș fl. 2.20—2.40 orz —; mălaiu fl. 8—9; Sămîntă decănepă fl. —; mazere fl. 6—6.40; lintea fl. 9—10; fasolea fl. 5—5.40; prune uscate fl.; pro 100 chilo: Slănină fl.

60—70; sîubrînfl. 32—36; sîc de lumină fl. 58—unsore fl. 52—55; cănepă fl. 45—50; sîmîntă de in fl. —; sâpun fl. 58—; fîn fl. 1.60; pro hilo carne de vită 38 cr. carne de vițel 32—cr.; carne de porc 40—cr. Tîrgul de ađi fû bine cercetat, fructe fură multe în tîrg și au trecut tare bine și cu înălță.

Budapesta, 14 Iunie n. În jumătatea primă a săptămînei trecute a domnit o căldură colosală. Termometrul s'a urcat până la + 23° R. În a doua jumătate însă au intrat dese vremuri grele cu torente de ploaie și ghiață, prin cari timpul s'a răcit tare și termometrul silit, a arêta acum între + 16° R, acum între + 15° R până când cătră sfîșitul săptămînei arêta numai + 12° R. Totuși oamenii se plîngeau, că nu ploauă; ei poftesc ploaie, carea de altmintreala numai pentru cucuruz, tîbac ar puté fi trebuincioasă, nici decăt însă pentru tunsul oilor, strîngerea rapiței și a fînului, pentru cari chiar acum este timpul. Cu îmblătirea rapiței s'a început; fînul promite a fi bun cu deosebire în lacurile, unde n'au intrat apele înneacătoare. Starea ciurđilor e îmbucurătoare. Între toate timpul umblă bine și această împregiurare a înaintat vioiciunea în comunicațiune. Bucatele ca și toate articolele de astădată au trecut slăbuț și prețurile lor sînt tare moderate. Notăm în special:

Grăul a trecut la 70,000 m. m. cu câte fl. 9—9.93; sîcara la 3000 m. m. cu câte fl. 5.20—5.25; orzul la 2000 m. m. cu câte fl. 5—5.20; ovîșul la 3000 m. m. cu câte fl. 5.70—5.75; cucuruzul 12,000 m. m. cu câte fl. 5.15—5.58; rapița s'a vîndut cu fl. 12.75; făina de astădată a avut trecere foarte slabă.

Păstăioasele asemenea au trecut rău; în special notăm: lintea cu fl. 8—11; mazerea cu fl. 9—11; fasolea cu fl. 6—6.75; mălaiul cu fl. 5.10; sîmîntă de in cu fl. 12.50; toate per 100 chilogr.; Lănila au trecut numai ca mai înainte și ici colea și ceva mai slab cu fl. 32—33 per 56 chilograme.

Porcii încă n'au avut mai bună trecere ca în săptămînile de mai înainte. S'au aflat în tîrg 7420 capete, între acestia din Ungaria de jos 780, din România 280 și din Transilvania 300; unsoarea de porc s'a vîndut cu fl. 39 fără vas; slănină cu fl. 37—39; sîul cu fl. 44—45; spirtul en gros cu fl. 27.50 per 10 mii litre %.

Peile nu s'au căutat de loc, cu toate că s'au aflat foarte puține în tîrg.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 7 Iulie și 7 August imob. lui Gyuri Balla în Lac (judec. cerc. Gherla); în 2 Iulie imob. lui Iuon Roth în Rêșnov (trib. Brașov); în 28 Iunie imob. lui Nicolau Zerii în Rișculița (judec. cerc. Baia de Criș); în 30 Iunie și 30 Iulie, apoi 2 Iulie și 2 August imob. lui Iosif Szele și soției sale în Székelyhid și Iankafalva (judec. cerc. Székelyhid); în 21 Iulie și 21 August imob. lui George Moldovan în Budiș (trib. Bistrița); în 24 Iulie și 12 Septembrie imob. lui Francisc Peterfi în Haromsag; în 18 Iulie și 5 Septembrie imob. lui George Pethö și soți în Panit (trib. Murêș-Oșorhei); în 25 Iunie și 28 Iulie imob. lui Stefan Iakab în Imecsfalva (trib. K. Oșorhei); în 20 Iunie și 20 Iulie imob. lui Samuil Grager în Dredat (judec. cerc. Teaca); în 24 Iunie imob. lui Georg Maghyari în Păucea (judec. cerc. D. Sân-Mărtin); în 17 Iulie și 16 August imob. lui Stefan și Iosif Galfy în Bozsad; în 22 Iulie și 21 August imob. lui Maniu Toader Crișan în Varmaga (trib. Deva); în 9 Iulie și 9 August imob. rîmasului după Mașteiu Abruđan în Gestragé (trib. Cluj); în 10 Iulie și 9 August imob. lui Vasilie Tecoiu în Dincu mare (trib. Deva); în 18 și 19 August imob. dnei Nicolau Domian în Turda (trib.); în 27 Iunie imob. lui Stefan Székely în Rusu de jos (trib. Dej); în 28 Iulie imob. lui Albert Imecs în Imecsfalva (trib. K. Oșorhei); în 12 Iulie și 19 August imob. lui Ludovic Szabo și Moise Bedö în Crișpatak (judec. cerc. Sân-Giorg).

Rațiociniul comitetului balului român din Viena.

(Înceiere).

C. Recapitulațiune.

Percepțiuni din: a) Bucovina 10 fl., b) România 10 ruble, 522 franci, 257 fl., c) Transilvania 528 fl., d) Ungaria 145 fl., e) Viena 2 #, 65 franci, 2075 fl. Suma totală a percepțiunilor 2 #, 10 ruble, 587 franci, 3015 fl. Suma totală a percepțiunilor în bani austriaci 3303 fl. 73 cr.

II. Erogațiuni.

1. Sala, decorațiunile, tribuna, iluminarea, servițiul, etc. . . . fl. 289.01
2. Ordini de danț (pentru dame 116 fl. 10 cr., pentru domni 20 fl. 10 cr.) fl. 136.20
3. Orduri și buchetură de cotilon. fl. 42.61
4. Buchete pentru doamnele patronese și flori. fl. 94.40
5. Insignele comitetului . . . fl. 18.—
6. Musica (Orchestra 120 fl., Douceur 25 fl., Instrumentați 15 fl.) fl. 160.—
7. Maiestrii de danț. . . . fl. 30.—
8. Tacsă la poliție. . . . fl. 8 85
9. Trăsurile întrebuintate la învîtări. fl. 100.66
10. Tipăriturile și litografii nemțesci (cărți de onoare 1700 cărți de intrare 300, cărți de învîtare 1500, coverte 2100 etc.) . . . fl. 186.50
11. Tipărituri românești (150 apeluri, 1200 învîtări, 300 coverte) fl. 56.95
12. Spese secretariale (cărți de adrese, recușite etc. fl. 25.22
13. Caligrafarea învîtărilor pentru Maiestățile Lor, pentru membrii familiei imperiale și pentru notabilități. fl. 63.—
14. Port postal în Viena 34 fl. 61 cr. în provincie 78 fl. 11 cr. fl. 112.72
15. Comisiuni, bacșuri și servițiu. fl. 25.27
16. Spese extraordinare . . . fl. 24.—
Suma fl. 1373.39

III. Bilanțul.

a) Percepțiunile fl. 3303.73
b) Erogațiuni. fl. 1373.39
c) Venitul curat. fl. 1930.34
Viena în Aprilie 1879.

Drd. Octavian Blășian, Drd. Nicolau N. Popa, președinte. cassariu.

Aprobat de comisia revêđitoare:
Andrei Bârsan, Drd. George Zoé, membru ord. membru subst.
Valeriu N. Cuman, membru ord.

ad. Nr. 86 — 1879.

2—3

EDICT.

Petru Murza din Vidacutul unguresc comitatul Udorheiului protopresbiteratul Tîrnavei de sus, carele de 4 ani a părăsit pre legiuita sa muieră Floarea Major din Vidacutul românesc, fără de-a se sci ubicațiunea lui, se citează prin aceasta a se presenta înaintea subscrișului scaun protopresbiterat în termen de un an și o đî, căci la din contră procesul în contră i încaminat și în nefința lui de față se va decide.

Alma 26 Aprilie 1879.
Dela scaunul protopresbiterat al Tîrnavei de sus.

Ioan Almășan m. p., protopresb.

Însciințare.

Comuna bisericească gr. or. din Docnecea, comitatul Carașului, are necesitate pentru renovirea s. biserici și adică:

Turnul e de-a să acoperi cu aramă, părății preste tot sînt de-a se spoi (măltări) pre din afară etc.

Toți acei d-ni maiestrii, cari voesc să primească lucrul asuprași, să se prezenteze în fața locului în termen de 14 zile.

Docnecea, în 26 Maiu 1879 st. v.
Pentru comitetul parochial.

Costa Tismonariu m. p., președinte.

Stefan Ioanovicu m. p., notariu.

[22] 3—3